

กรณีนี้อาจเรียกค่าปรับได้เกินร้อยละ ๑๐ ของค่าจ้าง

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในครั้งนี้ เป็นเรื่องที่หน่วยงานราชการเรียกค่าปรับจากผู้รับจ้าง เนื่องจากส่งมอบงานล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่ผู้รับจ้างไม่เห็นด้วยจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

คดีนี้มีความน่าสนใจว่า ศาลปกครองจะกำหนดแนวทางในเรื่องค่าปรับอย่างไร?

เดิมศาลปกครองสูงสุดได้เคยพิพากษาในเรื่องอัตราค่าปรับเป็นแนวทางไว้ว่า แม้ผู้รับจ้างจะมีหนังสือยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ หน่วยงานของรัฐก็มีสิทธิเรียกค่าปรับได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ดังคดีตัวอย่างนี้ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อการที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานที่แล้วเสร็จบริบูรณ์ล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาเกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้างเอง มิได้เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของทางราชการผู้ว่าจ้าง หรือเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ประกอบกับงานดังกล่าวเป็นการก่อสร้างอาคารเรือนแถวสำหรับเป็นที่พักของตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ การก่อสร้างที่กินเวลาย่อมทำให้ข้าราชการตำรวจไม่มีที่อยู่อาศัย จำนวนเงินที่ผู้ว่าจ้างปรับผู้รับจ้างกรณีทำงานล่าช้าเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๘๐๐ บาท ก็ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้างตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๓๘ กำหนดไว้ ดังนั้น ระเบียบที่ผู้ว่าจ้างปรับผู้รับจ้างจึงไม่ได้สูงเกินส่วน ผู้ว่าจ้างจึงไม่ต้องคืนเงินค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้าง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๘๘/๒๕๕๙)

ต่อมาข้อเท็จจริงคดีนี้คือ หน่วยงานของรัฐได้ทำสัญญาจ้างกับเอกชน ซึ่งทำขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้รับจ้างทำงานล่าช้ากว่ากำหนด และหน่วยงานผู้ว่าจ้างไม่ได้บอกเลิกสัญญา โดยผู้รับจ้างได้มีหนังสือแจ้งแก่หน่วยงานของรัฐว่า ยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น และได้ชำระค่าปรับแก่ผู้ว่าจ้างแล้ว คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔ ต่อมาผู้รับจ้างเห็นว่า ค่าปรับสูงเกินส่วนและมีเหตุที่จะขยายระยะเวลาตามสัญญาได้ แต่ผู้ว่าจ้างไม่พิจารณาขยายระยะเวลาตามสัญญา จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า หน่วยงานผู้ว่าจ้างสามารถคิดค่าปรับตามสัญญาในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดในสัญญาได้เพียงไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญา **ต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยว่า** คดีที่เกิดขึ้นจากสัญญาจ้างที่ทำขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แม้ระเบียบดังกล่าว ข้อ ๑๓๘ จะกำหนดว่า ในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็นก็ตาม แต่ไม่ได้หมายความว่า หากส่วนราชการมิได้บอกเลิกสัญญาแล้ว จะไม่อาจเรียกค่าปรับในส่วนที่เกินร้อยละสิบของค่าจ้างได้ ซึ่งการจะบอกเลิกสัญญาหรือไม่นั้น ส่วนราชการต้องพิจารณาและคำนึงถึงความเหมาะสม ผลได้ผลเสีย และผลกระทบของการบอกเลิกสัญญาเป็นสำคัญด้วย เมื่อผู้รับจ้าง

ได้แสดงความยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น หน่วยงานราชการจึงสามารถพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น และเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้า ผู้ว่าจ้างจึงมีสิทธิปรับผู้ฟ้องคดี แม้จำนวนค่าปรับจะเกินร้อยละ ๑๐ ของค่าจ้างก็ตาม ผู้สนใจติดตามอ่านรายละเอียดได้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๗๑/๒๕๖๐

จากคำพิพากษาหมายเลขแดงที่ อ.๑๑๗๑/๒๕๖๐ ถือเป็นแนวทางในการต่อสู้คดีกรณีหน่วยงานผู้ว่าจ้างไม่ได้บอกเลิกสัญญา แต่หากผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้า และยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิปรับผู้รับจ้างได้ แม้ค่าปรับจะเกินร้อยละ ๑๐ ของค่าจ้างตามสัญญาก็ตาม

ลงชื่อ _____ ผู้เสนอบทความ

(นางสาววราพร บุญสิน)

อัยการจังหวัดผู้ช่วย

ลงชื่อ _____ ผู้ตรวจบทความ

(นายชัยฤทธิ์ คงมา)

อัยการผู้กักันกรองงาน

เสนอ อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง (ผ่าน ร.อ.คป.) เพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ _____

(นางอัญชลี สอนสุภาพ)

อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๖